

Friedl in 47 letna Ivana Lovrenčak. Preiskava se nadaljuje.

Zopet vrnjen del ukradene zlatnine. Poročali smo, kako je bilo vlomljeno v Mariboru na Aleksandrovi cesti v stanovanje trgovskega potnika Watzeka, ki je imel lepo zbirko starih zlatnikov. Vlom je izvršil krojaški pomočnik Novak iz Zagreba, ki je v preiskovalnem zaporu v Mariboru. Izpovedal je preiskovalnemu sodniku, da je po uspelem vlovu razpečal večje število zlatnikov zgodovinske vrednosti po Beogradu. Oškodovani Watek je na svoje stroške poslal v našo prestolico sodno komisijo z vkljenim Novakom, da bi dobil nazaj dragocenosti. V Beogradu je dal Novak sedem zlatnikov zobozdravnici, da bi mu napravila zlate zobe. Zdravnica je izročila ukradeno zlato komisiji. Novak je pokazal še razne beograjske menjalnice, v katerih je zamenjal po enega ali več zlatnikov. Komisija je obiskala sedem menjalnic in našla osem zlatnikov. Tokrat Watzeku vrnjeni zlatniki so vredni 10.000 dinarjev. Watek je še vedno oškodovan za 30 jurjev, ker je toliko vreden preostanek pokradene zlatnine, o kateri Novak ali molči ali pa navaja izmišljena mesta, na katera bi naj bil zakopal zlati zaklad.

Požig med gostijo. Na Sp. Hlapju pri Sv. Jakobu v Slov. goricah sta obhajala s svati gostijo Ivan in Magdalena Reininger na ženinovem domu, ki je visoko na hribu. Ko so bili povabljeni v noči v najboljšem razpoloženju, je izbruhnil požar v seniku, se razširil na gospodarsko poslopje in hišo. V teku 30 minut je pogorela domačija z vsem, kar je bilo v njej, le novoporočeni par in svatje so se rešili. Na gašenje ni bilo misliti, ker ni v bližini vode. Zavarovalnina je delna. V tem primeru gre sigurno za požig iz maščevanja.

V noči na cesti oropan. Anton Karnež, 29 letni delavec iz Stogovcev pri Majšpergu, je šel pozno v noči po cesti k sosеду. Med potjo sta ga napadla dva neznanca, sta ga pobila s kolom in sta mu odvzela 200 din, katere je imel pripravljene za po-

grebne stroške svoje matere, ki je bila dan poprej umrla.

Celo nad mrtvašnico so se spravili. Pri Sv. Krištofu v Ljubljani so se lotili vlomilci in skrunilci stare mrtvašnice. V noči so vdrl v mrtvašnico najbrž zbiralci starih kovin in so razbili ter odnesli tri stare cinkaste krste, ki so bile namenjene za primere nagle smrti in prevoza. Odromali so z njimi razni svečniki, krožniki in z oken ter vrat so pobrali železje. Z vlomilci je zginilo vse, kar je bilo kovinasto.

Okraden tovarniški delavec. V Spodnjem Kašlju pri Ljubljani je vlomil neznanec v stanovanje tovarniškega delavca Leopolda Tomšič. Odnesele je obleke, perila in drugih predmetov za 3000 din.

Mlad nepridiprav. Orožniki iz Vač pri Litiji so zaprli komaj 16 letnega fanta, ki je zasnoval vlom v kaščo posestnika na Lazih. Preiskava na domu 16 letnega nepridiprava je dognala, da je imel mladoletnega pomagača in se je ukvarjal s prenašanjem lovskih pušk. Posestnici Mariji Benetovi v Grižah pri Št. Lambertu je izmaknil nekaj obleke in denarja. Napadel je gluhega 80 letnega mlinarja Avbla, kateri je napadalcu izročil denar, obleko, mast in meso. Mladostnega izprijenca bodo morali oddati v prisilno delavnico, sicer bo prav kmalu postal nevaren tolovaj.

Kmetu oropanih 6000 din. 68 letni Jožef Žurc je šel iz Jame v Novo mesto, da bi kupil na sejmu par volov. Ker ni dobil prave živine, se je vračal proti domu. Ko je prišel do starih Auerspergovih razvalin, ga je napadel neznanec in mu je po daljši borbi odvzel 6000 din ter zginil neznan kam.

Izpred sodišča

18 letni požigalec vred sodniki. Mariborsko okrožno sodišče je obravnavalo 22. januarja štiri požige, katere je zagrešil iz požigalne strasti komaj 18 letni mizarški vajenec Ivan C. iz župnije Čadram pri Sl.

Konjicah. Skupna škoda znaša 132.000 dinarjev. Požigalec je bil obsojen na pol drugo leto strogega zapora.

Obsodba radi uboja lastnega brata. V Mariboru je dajal 21. januarja odgovor za uboj lastnega brata Martina Sajko, 21 letni posestnikov sin iz Poljčan. Dne 31. oktobra je prišel Jožef Sajko na dom in je začel brata Martina pretepati s kolom. Martin se je skrtil v kamro, za njim pa je vdrl Jožef, nakar je Martin zagrabil kuhinjski nož in ga je zasadil napadalcu v srca. Martin Sajko je bil po zagovoru s silobranom obsojen na dve leti in pol strogega zapora.

Slovenska Krajina

Sv. Sebeščan. Naš občinski odbor je imel sejo, na kateri je sklepal, v katero hišo se naj preseli občinska pisarna. Občinski sluga je »bobnal« le pri nas pri cerkvi in v »gorenščelcu«, kakor da bi bili Pečarovci (Sv. Sebeščan) samo pri teh hišah. Čudimo se, da niso sporočili tudi Vogrinčiču ali Borojčnjekojci, kajti tu bi bilo naravnost izvrstno, ker je okrog drevje, ki daje krasno senco in tu bi bili nekateri bolj svobodni. Vera menda tega ni ovirala, saj je en katoličan in en luteran. Prišlo je pet ponudb. Dve je občinski odbor takoj odbil in so prišle na glasovanje le tri ponudbe, in sicer kar dve v gostilničarskih poslopjih. Zelko, katoličan blizu cerkve, je ponudil svojo sobo eno leto brezplačno, pozneje pa po 50 din mesečno, Zekš, katoličan blizu cerkve, je ponudil lepo, prostorno sončno sobo do novega proračuna brezplačno, pozneje po 50 din mesečno, Kodila, luteran-gostilničar, 20 minut od cerkve, mesečno po 150 din.

Za Kodilov lokal je glasovalo devet odbornikov — vsi luterani, za lokale pri cerkvi, kjer so samo katoličani, pa je glasovalo le šest odbornikov. Vsi katoliški odborniki so glasovali za lokale pri cerkvi. Ti lokali so primerni, res v Pečarovcih, dostop najlažji in poceni so. Čudimo se, da višja oblast to mirno gleda, ko občina tako razmetava denar, ko pa ima nad 200.000 din dolga. Da nekateri ne bi radi

Kršćanstvo v Mandžuriji

Na ogromnem ozemlju, ki se zanj blijejo krvave bitke še sedaj, je mnogo krščanskih misijonov, katere tamkaj vzdržujejo različni evropski narodi. V Mukdenu in Kirinu je sedež francoskih misijonov, v Fušumu ameriških, v Lapinkaju kanadskih, v Jenktiju imajo svoj sedež nemški misijonarji, v Cicikarju švicarji, v Hanu Avstrijci, v Holu pa belgijski misijonarji. Vseh teh misijonarjev težka naloga pa je, da morajo v stalni smrtni nevarnosti in v hudih telesnih naporih potovati po tej silno razsežni deželi, ki šteje 30 milijonov duš, ter med njimi razširjati nauk Kristusov. Prvi apostolski vikariat je v Mandžuriji

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Ostali Potočnikovi so znali, da se kuje ter pripravlja v sobici nekaj prav posebnega, a niso mogli ne videti in ne nasluhniti ničesar pri vsej pazljivosti.

Nekega večera je spremil Hvalec Potočnika preko praga čumnate z vsem slišno pripombo:

»Gašper, prestar si, da bi razumel mojo umetnost, kaj šele, da bi se je priučil. Poklič mi najstarejšega sina Jožeta, mogoče bom njemu lažje preoral mladostne možgane in mu vsejal v brazde srečo za vse življenje.«

Še taisti večer je stopil 19 letni Jože Potočnik leta 1890 pri Hvalecu v uk. Pokazal je toliko nadarjenost, da je bil mojster nanj ponosen ter mu je oskrbel fotografski aparat z bogznaj kolikerimi ploščami in vsemi mogočimi stekleničicami.

S predajo fotografskih potrebščin Jožetu je bila izčrpana Haložanova nagrada za gostoljubnost. Poslovl se je po daljšem razgovoru s starim ter mladim Potočnikom z zagotovilom, da se bo še oglasil ob priliki. Za slučaj, da bi ga potrebovala, jima je rade-

3 volje na razpolago na svoji kočariji v Leskovcu, kjer ga pozna dobro staro in mlado.

Novi časi za Potočnikove

Na še pred meseci bajtarsko revni Potočnikovini so pričeli po odhodu Andreja Hvaleca novi časi. Gašper je postajal zamišljen krog voglov. Sin Jože se je zaklepal po zgledu odišlega tujca v čumnato. Drugi mlajši in otroški člani rodbine so taval po vsem tiho v popolni negotovosti. Le mati je bila glasnega mnjenja, da je prižvižgal sam ta rogati na njihov dom slikarja, ki je skalil za vselej družinsko srečo.

Nekaj tednov po odhodu Hvaleca se je spremeni na Potočnikovi kočariji marsikaj, kar je zbudilo v oči sosede, kateri so trobili po domači šentjanski in sosedni cirkovski župniji, kako si pomaga stari Gašper na nerazumljiv način. Hišo ter hleve je prekril. Kupil je nekje na Hrvaškem par težkih volov. Vsi Potočnikovi so hodili čedno oblečeni, dasi jih je bilo za dva poda. Na mizi je bil beli kruh, v kleti dovolj pijače.

Razna ugibanja

Ljudje so govorili, da je odkopal Gašper z onim vražjim malarjem zaklad. Zopet drugi so bili mne-

SE VES JANUAR!

Svojim prijateljem, širiteljem našega tiska, tudi društvom in organizacijam sporočamo, da je še ves januar čas za agitacijo! Seveda je prav, da čimprej pošljete nove naročnike, da dobijo list takoj!

hodili v bližino cerkve, je sicer razumljivo, pa se na posameznike ne more nihče ozirati. Tudi to se nam zdi nerazumljivo, kako smejo glasovati za kraj pisarne tudi odborniki, ki več ne spadajo pod našo občino. Če višja oblast ne bo naredila v tem oziru reda, se bomo seveda pritožili. Občinski denar je nas vseh, ne pa posameznih odbornikov. Naravnost smešno se nam že vse skupaj zdi, oziroma neke vrste komedija. Ali je bo kmalu konec?

Sv. Sebeščan. Kolikor nam je znano, bi morale šolske otroke v cerkvi nadzorovati učiteljstvo, pa žal večkrat ni v cerkvi nobenega učitelja, ozi-

roma učiteljice. Dva hodita na kor, otroci pa so brez nadzorstva. Ali se to godi iz komodnosti, ali iz verske mlačnosti? — 20. januarja smo obhajali god farnega patrona sv. Sebeščana. Pridigal nam je g. župnik Horvat Franc iz Vel. Dolencev.

Mačkovec. Zadnji torek je bila občinska seja precej huda. Naš občinski odbor ima 13 luteranov in le pet katoličanov. Večina je napadala tudi katoliškega župnika v Pečarovcih, češ, da naj popusti občino pri miru itd. itd. Obrnil sem se na g. župnika in ta mi je povedal glede tega približno sledeče: Preden sem prišel sem, so že občani vložili prošnjo za prenos sedeža v Pečarovce in so navedli razloge, preko katerih ne bi smela iti nobena pravicoljubna oblast. Pa takrat se na pravico menda ni gledalo. Na prošnjo občanov sem res napisal v njihovem imenu nekaj pisem in oblast je ugodila njihovi upravičeni prošnji. Če nimamo pravice, se naj nezadovoljniji pritožijo na državni svet in če jim ta ugodil, se bomo temu sklepu tudi mi pokoravali. Naj dokaže občinski odbor samo eno krivico, ki bi jo mi komu prizadel. Napadu na občinski seji se niti malo ne čudim in se za tako besedičenje niti ne zmenim. Tudi takrat so me napadali, ko sem prosil, da bi v šolske prostore dali križ.

skladišča določa proračun 100.000 din, za cesto Bresternica—Sv. Križ 200.000 din, za zvezo Sv. Ana—Zice 100.000 din, za cesto Velka—Marija Snežna 50.000 din, za Sv. Rupert—Hrastovec 30.000 din, za Fram—Kopivnik 30.000 din, odškodnina za zemljišča 50.000 din.

Večje nove zgradbe

Za preureditev ceste Maribor—Kamnica—Mariborski otok, da se odstranijo nevarni ovinki pri Kamnici, 200.000 din. Za izravnavo nevarnih ovinkov na Lenarški cesti in cesti pri Sv. Trojici in Sv. Antonu 150.000 din, za dokončanje ceste Reka—Sv. Arah 500.000 din, za začetna dela na cesti Sv. Lenart—Sv. Benedikt 200.000 din, za dovršitev ceste Slov. Bistrica—Oplotnica 100.000 din, za novi železobetonski most v Pečkah pri Makolah čez potok Ložnico 250.000 din, za novo banovinsko cesto Ruše—Fala—Sv. Lovrenc din 250.000, tako, da je določeno za večje nove zgradbe 1.760.000 din.

Najetje posojila za dve veliki cesti

Da se gospodarsko važna cesta, ki bo služila tudi velikemu tujskemu prometu za naše Pohorje, to je cesta Maribor—Hoče—Reka—Sveti Arah, čimprej konča in se lahko končno izroči prometu vsaj v letu 1939 in da se začne graditi enako važna cestna zveza od Sv. Lenarta k Sv. Benediktu čez Obrat, da se tako doseže bolj ravna cestna zveza z Radgono—Radenci čez novi most v Petanjcih v Mursko Soboto, je cestni odbor sklenil, da se najame posojilo v znesku poldrug milijon dinarjev.

Iz delovanja marib. okrajnega cestnega odbora

Predloženi proračun dohodkov znaša dinarjev 5.873.909,50, ravno toliko tudi izdatki. Ves mariborski okraj z mestom Mariborom vred ima davčnega predpisa, ki je podvržen dokladam, v iznosu 14.000.925 din. Ogromno večino tega zneska plačuje mesto Maribor in tukajšnja težka industrija in trgovina. Na te davke se predlaga okrajna cestna doklada 18%. Pri glasovanju je bil predloženi proračun soglasno sprejet.

V proračunu je določenih za dobavo gramozov za stare ceste 1.233.980 din, za zasaditev sadnega drevja ob cestah 5025 din, za oporne in podporne zideve 44.000 din, za ograje 44.000 din, za mostove 65.000 din, za propuste 97.008 din, za kašipota in zaščitna znamenja 12.000 din, za zavarovanje plazov 137.000 din, za razširitev in izboljšanje starih cest 163.000 din, izredni stroški

za vzdrževanje banovinskih cest in mostov 72.000 din, skupno znašajo stvarni izdatki za delavce, voznike, za gramoz in prej naštetih popravila in izboljšave okroglo 2.200.000 din, cestarji, pomožne osebe, pokojnine in preskrbnine vdov in sirot po bivših cestarjih in uslužbencih znašajo vsega skupaj okroglo 400.000 din. Za podpore občinam za občinske ceste je določena vsota 151.641 din, pri tem se je pa sklenilo, da se bo ta znesek uporabil samo tam, kjer se bodo gradili potrebni mostovi in kjer se bodo ceste tlakovale in utrdile. Za navadno popraviljanje ilovnatih cest se ne bodo dajale podpore iz tega fonda. Za vzdrževanje subvencioniranih občinskih cest, ki so bile nekdanj okrajne, je določeno okroglo 266.000 din. Za odplačilo dolga za dupleški most in šentpetersko cesto je v proračunu 294.210 din. Za gradnjo

Naši rajni

Rače pri Mariboru. Dne 12. januarja je umrla posestnica Matilda Tomanič. Rajna je dalje časa bolehal na srčni vodeniki, bila je tudi že v mariborski bolnišnici, a ji ni bilo pomoči. Po 14 dnevem bolehanju je vdano umrla. Rajni naj sveti večna luč — žalujemo naše sožalje!

Razbor. 17. januarja nas je zapustila Ljudmila Šumak. Pokojna je bila prav priljubljena pri vseh sosedih in faranih. V Marijino druž-

nja, da je Haložan tolovaj, kateri ima v sili pri Potočnikovih zatočišče in deli z gospodarjem plen.

Tretja in najmočnejša skupina šentjanžanov in Cirkovčanov je trdila s sigurnostjo, da je zagonetni možiček iz Leskovca naučil Potočnika izdelovati denar. Poprava razklopotane domačije stane, voli gredo v stotake, življenje pri belem kruhu in pijači je drago. Odkod vse to?

Največji gruntar na Dravskem polju bi ne zmogetl v kratkem času to, kar je iztisnil bajtar Potočnik iz borne kočarije, na kateri je poprej komaj in komaj životarila družina z osmimi otroci.

Dve fari sta bili Potočnikovim nevoščljivi, ker so si opomogli in je njih imetje raslo po malem od dneva do dneva, ne da bi se bili bolj trudili ali barantali s kako robo, katera večkrat vrže kar preko noči prav izdaten dobiček.

Kakor pribito je bilo tudi pri najbolj resnih poljancih, da si je zboljšal Potočnik znatno svoj bedni položaj, odkar je prinesel liki evangeljski Samarijan z otroci iz Cirkove na dom v Rošnjo komaj še živega Haložana. Po skrbni negi mu je pomagal z bolniške postelje na noge ter v popolno zdravje. Na kak način, s čim in v koliki meri je nagradil Leskovčan

Gašperju usmiljenje, je bila zaenkrat zagonetka, kateri še ni prodril nikdo do dna.

O Gašperju so pripovedovali ter raznašali, da ga je že videl marsikateri na sejmu v Varaždinu ter v Čskovcu, kjer je barantal za živino z gotovim denarjem. O njegovem starejšem sinu Jožetu so znala povedati dekleta iz Rošnje, kako izdeluje slike z ravno tako pripravo, s kakršno je letal okrog po Dravskem polju oni mali malar iz Leskovca.

Iz večine vseh onih, ki so poznali Potočnikove ali so slišali o njih, je govorila grda nevoščljivost, ker si je uboga para, kakor je bil kočar Gašper s številno družino, opomogel in mu ni več bila revščina vsakdanji gost.

Svinjska kuga

Ravno v mesecih, ko je rasla, se dvigala ter širila Potočnikova imovina, kakor da je bila prekvašena, je razsajala po vsem Dravskem polju svinjska kuga.

Iz št. Janža in Cirkove je že bilo od nekdanj največ špeharjev. Ti so kupovali svinje na Hrvaškem, kjer niso bili skoraj nikoli brez svinjskih boleznih. Na ta način je priromala kužna bolezen med poljance in se ni dala ugnati s prebeljenjem svinjakov. Oblast je segla v skrbi za svinjski zarod po najbolj korenitem iztrebljenju boleznih.

(Dalje sledi)

ustanovil leta 1838 papež Gregor XVI. ter ga izročil v upravo francoskim misijonarjem. Mesto Kirin, ki je za budište velika romarska božja pot, ima veliko katoliško cerkev.

Edina uradna utež v Nemčiji

Po zakonu iz leta 1935 je postal kilogram edina zakonita enota za vse označbe teže. Ker pa so v poedinih prodajalnah, v naznanilih in reklamih še vedno uporabljali teže v funtih, je nemška vlada sedaj izdala dodatno odredbo, ki to mešanje strogo prepoveduje. Samo za tiskovine in reklamno gradivo, ki ima že od prej staro označbo teže, je dovolila, da se sme porabiti do konca 1937.